

एष कौरव्य तत्त्वेन कथितस्तेऽनुपूर्वशः । वराहस्य नरश्रेष्ठ प्रादुर्भावो महात्मनः ।
ये यजन्ति मखैः पुण्यैर्देवतानि पितृनपि । आत्मानमात्मना नित्यं विष्णुमेव यजन्ति ते ।
लोकायनाय त्रिदशायनाय ब्रह्मायणायात्मभायनाय । नारायणायात्महितायनाय महावराहाय नमस्कुरुष्व ।
इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे भविष्यपर्वणि वाराहे प्रादुर्भावे त्रिंशदधिकद्विंशतोऽध्यायः ॥ २३० ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ वाराह एष कथितो नारसिंहमतः शृणु । यत्र भूत्वा मृगेन्द्रेण हिरण्यकशिपुर्हताः ।
पुरा कृतयुगे राजन् हिरण्यकशिपुः प्रभुः । दैत्यानामादिपुरुषश्चकार सुमहत्तपः ।
दशवर्षसहस्राणि शतानि दश पञ्च च । जलवासी समभवत् स्थानमौगद्वन्द्वतः ।
ततः शमदमाभ्याञ्च ब्रह्मचर्येण चैव ह । ब्रह्मा प्रीतोऽभवत्तस्य तपसा नियमेन च ।
ततः स्वयम्भूर्भगवान् स्वयमागत्य तत्र ह । विमानेनार्कवर्णेन हंसयुक्तेन भासता ।
आदित्यैर्वसुभिः साधैर्मरुद्भिर्देवैस्तथा । रुद्रैर्विश्वसहायैश्च यचराचसकिन्नरैः ।
दिग्भिश्चापि विदिग्भिश्च नदीभिः सागरैस्तथा । नक्षत्रैश्च मुहूर्तैश्च खचरैश्च महायहैः ।
देवैर्ब्रह्मर्षिभिः सार्द्धं सिद्धैः सप्तर्षिभिस्तथा । राजर्षिभिः पुण्ड्रकङ्गिर्गन्धर्वैरप्सरोगणैः ।
चराचरगुरुः श्रीमान् वृतः सर्वैः सुरैस्तथा । ब्रह्मा ब्रह्मविद्यां श्रेष्ठा दैत्यं वचनमब्रवीत् ।
॥ ब्रह्मोवाच ॥ प्रीतोऽस्मि तव भक्तस्य तपसाऽनेन सुव्रत । वरं वरय भद्रं ते यथेष्टं काममाप्नुहि ।
ततो हिरण्यकशिपुः प्रीतात्मा दानवोत्तमः । कृताञ्जलिपुटः श्रीमान् वचनञ्चेदमब्रवीत् ।
॥ हिरण्यकशिपुर्वाच ॥ न देवासुरगन्धर्वा न यक्षोरगराक्षसाः । न मानुषाः पिशाचा वा निहन्त्युर्म्यं कथञ्चन ।
क्षपयो नैव मां क्रुद्धाः सर्वलोकपितामह । शपेयुस्तपसा युक्ता वर एष वृत्तो मया ।
न शस्त्रेण न चास्त्रेण गिरिणा पादपेन वा । न शुष्केण न चार्द्धेण स्थान्न चान्येन मे बधः ।
न स्वर्गेऽप्यथ पाताले नाकाशे नावनिस्थले । न चाभ्यन्तररात्र्यङ्गेन चाप्यन्येन मे बधः ।
पाणिप्रहारेणैकेन सभृत्यबलवाहनं । यो मां नाशयितुं शक्तः स मे मृत्युर्भविष्यति ।
भवेयमहमेवार्कः सोमो वायुर्ज्जताशनः । सलिलञ्चान्तरीक्षञ्च नक्षत्राणि दिशो दश ।
अहं कामश्च क्रोधश्च वरुणो वासवो यमः । धनदश्च धनाध्यक्षो यक्षः किम्पुरुषाधिपः ।
मूर्तिमन्ति च दिव्यानि तथाऽस्त्राणि महाहवे । उपतिष्ठन्तु मां देव सर्वलोकपितामह ।
॥ ब्रह्मोवाच ॥ एते दिव्या वरास्तात मया दत्तास्तवाङ्मुताः । सर्वान् कामान् मत्प्रभावात् प्राप्स्यसि त्वं न संशयः ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्त्वा स भगवान् जगामाकाशमेव तु । वैराजं ब्रह्मसदनं ब्रह्मर्षिगणसेवितं ।
ततो देवाश्च नागाश्च गन्धर्वाश्च ऋषिभिः सह । वरप्रदानं श्रुत्वा पितामहमुपस्थिताः ।
॥ देवा ऊचुः ॥ वरेणानेन भगवन् बाधियति स नोऽसुरः । तत्प्रसीदस्व भगवन् बधोऽप्यस्य विचिन्त्यतां ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततो लोकहितं वाक्यं श्रुत्वा देवः प्रजापतिः । भगवान् सर्वलोकानामादिकर्त्ता स्वयं प्रभुः ।
स्रष्टा च ह्यथकथानामव्यक्तः प्रकृतिर्ध्रुवः । आश्लाघयामास सुरान् सुशीतैर्वचनाम्बुभिः ।
अवश्यं त्रिदशास्तेन प्राप्तव्यं तपसा फलं । तपसोऽन्तेऽस्य भगवान् बधं विष्णुः करिष्यति ।